

Т.Ю. Оліярник, аспір.

Львівський національний університет імені Івана Франка

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ГОТЕЛІВ

(Представлено к.е.н., проф. Куциком П.О.)

Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельного бізнесу дозволяє сприяти запобіганню та усуненню загроз у цій діяльності, що є запорукою ефективного функціонування в цілому. Однак при вивченні цього питання стало зрозумілим, що недостатньо досліджена проблема безпеки негативно впливає на діяльність підприємств у сфері готельного бізнесу. Метою є дослідження обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою готелів. Визначено зміст обліково-аналітичного забезпечення в системі управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельної індустрії. Розглянуто економічну, фінансову, соціальну та інформаційну безпеку підприємств готельного бізнесу з метою виявлення основних питань, що необхідно дослідити для ефективної побудови управління фінансово-економічною безпекою. Опираючись на проведені дослідження та аналіз підходів вітчизняних і зарубіжних вчених, щодо забезпечення належного рівня безпеки на підприємствах готельного бізнесу запропоновано низку заходів, що забезпечать високий рівень захисту інтересів з точки зору фінансово-економічної безпеки готелів.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення; облік; аналіз; загрози; безпека; підприємство; готельний бізнес.

Постановка проблеми. Роль економічної безпеки підприємств готельного бізнесу в сучасному світі відіграє важливе значення. Оскільки окреслює якісні аспекти формування методичного та організаційного забезпечення для діяльності готельних підприємств. Готельне господарство є основою індустрії гостинності, що в останні роки зазнала активного розвитку. Інтенсивний розвиток даної сфери спричиняє високий рівень конкуренції, і, відповідно, необхідно посилювати рівень управління фінансово-економічною безпекою діяльності підприємств готельного бізнесу.

Зміст обліково-аналітичного забезпечення, в частині економічної безпеки зокрема, визначається низкою факторів, серед яких галузеві особ

функціонування, обсяг і ступінь диверсифікації фінансово-господарської діяльності, інші об'єктивні та суб'єктивні фактори.

Якісне обліково-аналітичне забезпечення управління фінансово-економічною безпекою готелів сприятиме їх стабільному функціонуванню, інтенсивному розвитку, усуватиме перешкоди на шляху удосконалення бізнесу, надасть можливість отримувати ефективні фінансові результати від діяльності та не втрачати очікуваних доходів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вчені зробили великий внесок для формування відповідного обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою на підприємствах готельного бізнесу. Серед них виокремлюють вітчизняних та зарубіжних вчених, які займались дослідженням цього питання, а саме: З.Варналій, В.Микитенко, С.Покропивний, А.Соснін, Н.Стельмашук, Н.Внукова, М.Єрмошенко, Є.Картузов, Н.Іванченко, В.Лугова, Б.Купчак, С.Омельчук, Є.Мних, Л.Томаневич, І.Бланк, О.Кириченко, К.Горячева, О.Ареф'єва, Л.Донець, Н.Реверчук, Л.Гнилицька, О.Захарова, П.Пригунова, С.Покропивний, О.Підхонний, А.Воронкова, Г.Козаченко та інші. Однак існує перелік невіршених питань стосовно невідповідності методики та організації обліково-аналітичного забезпечення щодо цілей економічної безпеки готелів.

Метою дослідження є аналіз та визначення змісту й структури обліково-аналітичного забезпечення в системі управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельного бізнесу, рівень захищеності суб'єктів господарювання та споживачів готельних послуг.

Викладення основного матеріалу дослідження. Готельне господарство як в Україні, так і в світі розвивається швидкими темпами. Це сприяє розвитку туристичних потоків, інтернаціоналізації капіталу, перерозподілу доходів між країнами, росту зайнятості населення й, зрештою, його добробуту. Україна має значний природний та історико-культурний потенціал туристичної інфраструктури, в тому числі й забезпеченість готелями. Однак спостерігається недостатній рівень обліково-аналітичного забезпечення для управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельного бізнесу, що унеможливує отримання економічної вигоди повною мірою. Оскільки змушує керівників готельних підприємств економити фінансові та матеріальні ресурси, розраховувати ефективність нових проектів, комерційних угод.

Облік та аналіз є головними компонентами для отримання обліково-аналітичної інформації кожного суб'єкта господарювання. Основними функціями обліку є забезпечення всіх рівнів управління в достовірній і своєчасній інформації про господарську діяльність кожного економічного суб'єкта. Аналіз застосовується з метою дослідження причинно-наслідкових зв'язків між явищами і процесами, які відбуваються на підприємстві, що позитивно чи негативно впливають на показники ефективності, зокрема, на управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельного бізнесу. Інформація як продукт обліку необхідна для прийняття управлінських рішень, відповідно, бухгалтерський облік є засобом і функцією управління підприємством. Бухгалтерський облік як функція управління тісно пов'язаний з економічним аналізом [1, с. 409]. Аналіз є проміжним етапом процесу управління між збором інформації і прийняттям рішень щодо оперативного регулювання виробництва й планування господарської діяльності економічних суб'єктів. Аналіз вимагає знання методів та прийомів, що дає можливість розкрити внутрішню природу об'єкта, його взаємозв'язки і напрями розвитку. В готельному бізнесі необхідно надати належний рівень безпеки суб'єктам господарювання, безпосередньо персоналу готельних підприємств і клієнтам. Для цілей обліку і аналізу необхідно класифікувати види безпеки. Науковці вирізняють економічну, фінансову, соціальну та інформаційну безпеку підприємств готельного бізнесу. На нашу думку, необхідно розглянути кожен із вказаних вище видів безпеки.

Економічна безпека готельного бізнесу – це стан захищеності життєво важливих інтересів готелю від внутрішніх і зовнішніх загроз, сформований адміністрацією і колективом готелю чи відповідними службами ресторану шляхом реалізації системи заходів правового, економічного, організаційного, інженерно-технічного і соціально-психічного характеру [2, с. 221].

Результатом зміцнення економічної безпеки готелю є стабільність його функціонування, ефективність фінансово-економічної діяльності, особиста безпека персоналу.

До ресурсів забезпечення надійного функціонування і прогресивного розвитку готелю належать: персонал готелю, матеріальні й інтелектуальні ресурси, інформаційне забезпечення комерційної діяльності готелю в ринкових умовах.

Економічна безпека підприємств готельного бізнесу забезпечується діяльністю служби безпеки готелю. Отже, зважаючи на

наведену вище інформацію, на нашу думку, основними завданнями служби безпеки підприємств готельного бізнесу є [3, с. 85]:

1. Забезпечення режиму доступу до будівлі готельного комплексу і на її територію, запобігання несанкціонованому проникненню до приміщення і на територію готельного бізнесу;
2. Визначення зон ризику та розробка сценаріїв роботи в цих зонах;
3. Інформаційне забезпечення операцій з партнерами і постачальниками.

Наступним елементом, що необхідно розглянути, є фінансова безпека підприємств готельного бізнесу. Отже, фінансова безпека готельного підприємства – це такий його фінансовий стан, який характеризується вказаними далі параметрами: по-перше, збалансованістю і якістю сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, що використовуються підприємством; по-друге, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз; по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію фінансових інтересів, місії і завдань; по-четверте, забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи [4, с. 28].

Загроза фінансовій безпеці готельного підприємства – це наявне чи потенційно можливе явище або чинник, що створює небезпеку для реалізації фінансових інтересів готельного підприємства та не дає можливості вчасно і на належному рівні виконувати фінансові зобов'язання [5, с. 110].

Отже, для впровадження належного рівня фінансової безпеки на підприємстві готельного бізнесу необхідно визначити загрози для підприємства; регулярно моніторити стан фінансової безпеки за допомогою спеціально розробленої системи; систематично аналізувати та контролювати здійснені заходи щодо підтримки відповідного рівня безпеки.

Розглядаючи соціальну безпеку підприємств готельного бізнесу, існують деякі розбіжності думок щодо сутності поняття «соціальна безпека». Купчак Б. трактує соціальну безпеку як забезпечення працівникам належного рівня доходів, а також прийнятних умов праці та відпочинку [6, с. 344]. Дикань В.Л. та І.Л. Назаренко розглядають цей вид безпеки як окрему підсистему загальної безпеки підприємства, але при цьому не надають їй конкретної характеристики та не зосереджують увагу на її місці й значенні для успішного функціонування підприємства в цілому [7, с. 82]. На нашу думку, при дослідженні соціальної безпеки необхідно враховувати погляди Б.Купчак та В.Л. Дикань, І.Л. Назаренко в нерозривному зв'язку.

Оскільки витік інформації може відбуватись на основі соціального незадоволення потреб персоналу підприємств готельного бізнесу. В цьому випадку соціальна безпека буде важливою складовою успішного функціонування підприємств готельної індустрії, що враховує належний рівень забезпечення соціальних потреб працівників цієї сфери.

На підприємствах готельного бізнесу потрібно створити систему відносин між керівниками та працівниками, що забезпечуватиме відповідний рівень соціального задоволення потреб та містить у собі такі складові, як соціальні інтереси, соціальні загрози та підстави, які їх обумовлюють.

Соціальні загрози підприємств готельного бізнесу – це чинники, що руйнують людський потенціал готелю та перешкоджають його розвитку на рівні особистості, на рівні колективу, на рівні підприємства [8, с. 70]. Як відомо, саме людський фактор є головною складовою управління як соціальною безпекою, так і економічною безпекою підприємства готельного бізнесу в цілому. Поряд з цим, важливо зазначити, що людина може стати основним джерелом загрози для ефективної діяльності підприємства. На нашу думку, важливо враховувати інтереси вищих та нижчих ланок управління, зважати на соціальні потреби кожного працівника підприємств готельного бізнесу, надавати можливість розвитку працівників, підвищуючи їх кваліфікацію, забезпечувати належні умови праці та відпочинку. Таким чином, за допомогою ефективних інструментів управління на підприємствах готельного бізнесу спостерігатиметься належний рівень соціальної безпеки.

На нашу думку, необхідно детальніше зупинитися на інформаційній безпеці, оскільки існує зв'язок між якісно наданою інформацією та ефективністю функціонування підприємства в цілому. Іванченко Н.О. виокремлює низку інформаційних загроз для підприємств готельного бізнесу: програмні, технічні, фізичні та режимні. У зв'язку з погіршенням таких параметрів інформаційних ресурсів, як конфіденційність, цілісність, доступність і достовірність можуть виникнути збої у функціонуванні систем управління, розголошуються відомості, що становлять комерційну таємницю, порушується достовірність фінансової документації [9, с. 126].

Останнім часом особливого розмаху в сфері готельного бізнесу набуває такий вид шахрайства, як кіберзлочинність. Кембриджський словник дає таке визначення цьому виду шахрайства – це злочинність, пов'язана з використанням комп'ютерів, інформаційних технологій і глобальних мереж. Найбільш поширена класифікація кіберзлочинів у

даний час ґрунтується на структурі Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність. Злочини, скоєні проти безпеки в діяльності підприємств готельного бізнесу, належать до першої групи, а саме: злочини проти конфіденційності, цілісності та доступності комп'ютерних даних і систем, такі як незаконний доступ, незаконне перехоплення, втручання в дані, втручання в систему.

В зв'язку з такими злочинними діями суттєво потерпає ефективність функціонування підприємств готельного бізнесу. Оскільки викрадається клієнтська база; конкуренти дізнаються про певні джерела постачання, які співпрацюють на вигідніших умовах, відносно інших; стає доступною інформація про наміри впровадження додаткових послуг, що були прийняті на основі маркетингових досліджень підприємствами готельного бізнесу. Переважна більшість таких злочинів трапляється з вини працівників готелю, як було сказано вище, що може бути наслідком невідповідного соціального забезпечення вищими ланками управління. Керівники готельних підприємств через небезпеку кіберзлочинності втрачають ресурси або недоотримують доходи порівняно з раціональним використанням цих ресурсів.

Отже, для раціонального обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою готелів необхідно враховувати інтереси різних користувачів інформації; розробляти політику та концепції інформаційної безпеки; створювати корпоративний стандарт забезпечення інформаційної безпеки готелю; частину інформації зарахувати до категорії обмеженого доступу та стежити за експлуатацією технічних заходів захисту інформації [9, с. 127]. На нашу думку, за такої ситуації обліково-аналітичний процес буде ефективним, а підприємці готельного бізнесу будуть більш захищені від потенційних загроз втрати інформації та економічної вигоди від неї у конкурентному середовищі.

При класифікації усіх видів безпеки в процесі дослідження, на нашу думку, впливає той факт, що успішним буде таке готельне підприємство, де здійснюватиметься грамотна облікова політика. Законом України від 16 липня 1999 р. № 996-ІУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» встановлено, що підприємство самостійно визначає облікову політику. Облікова політика затверджується наказом керівника підприємства. В ній необхідно відображати організацію бухгалтерського обліку і всі положення.

На нашу думку, необхідно детальніше дослідити процес формування облікової політики на підприємствах готельного бізнесу. Оскільки коректно складений наказ про облікову політику, на нашу думку, забезпечує такий рівень безпеки підприємств готельного

бізнесу, який надасть можливість отримувати ефективні фінансові результати від діяльності та не втрачати очікуваних доходів. Облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [10]. Індивідуальні правила та принципи обліку підприємств готельного бізнесу необхідно максимально узгоджувати за міжнародними стандартами й національними нормативними документами, що визначають особливості її формування.

Незважаючи на те, що кожне підприємство готельного бізнесу самостійно визначає облікову політику, наказ має містити такі відомості:

1. Вказується тривалість операційного циклу; межа суттєвості.

Межа суттєвості – абсолютна або відносна величина, що є кількісною ознакою суттєвості облікової інформації.

2. Облік основних засобів: містить інформацію про визнання, облік та оцінку основних фондів; класифікацію основних фондів; встановлюється ліквідаційна вартість основних фондів; відображення в балансі; метод та нарахування амортизації основних засобів; модернізацію основних засобів; витрати на основні засоби; списання.

3. Облік інших необоротних активів: вказується, що належить до інших необоротних активів; вартісна межа для малоцінних необоротних матеріальних активів; метод нарахування амортизації для необоротних матеріальних активів.

4. Облік нематеріальних активів: визнання, облік та оцінка нематеріальних активів; строки використання нематеріальних активів; метод нарахування амортизації; ліквідаційна вартість нематеріальних активів та інші.

5. Облік запасів: визначається одиниця запасів для виробничого обліку; зарахування запасів; уцінка (дооцінка) запасів; реалізація запасів.

6. Ціноутворення.

7. Облік дебіторської заборгованості: класифікація дебіторської заборгованості; відображення суми дебіторської заборгованості в підсумках балансу.

8. Облік зобов'язань (кредиторської заборгованості): класифікація кредиторської заборгованості; забезпечення; відображення в балансі.

9. Облік витрат: класифікація; витрати операційної діяльності; витрати на придбання будь-яких матеріальних цінностей; адміністративні витрати; загальновиробничі витрати.

10. Облік доходів: класифікація; визнання.

11. Оренда: відображення в управлінському обліку (як дебіторська заборгованість орендатора).

Кожен елемент облікової політики є важливим для складання стратегії безпечного функціонування підприємств готельного бізнесу. Однак, на нашу думку, необхідно детальніше визначити такі елементи, як витрати, собівартість та дохід.

Облік витрат підприємств сфери побутового обслуговування, до яких належать і підприємства готельного господарства, ґрунтується на Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [10], Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [11] та Методичних рекомендаціях щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами, затверджених наказом Міністерства економіки, та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 р. № 157.

Особливість калькулювання витрат у готелі полягає в тому, що об'єктом калькулювання є обсяг реалізації готельних послуг за поточний період, а калькуляційною одиницею – ліжко-доба.

Готельна послуга – це дії підприємства з розміщення споживача шляхом надання номера або місця тимчасового проживання в готелі, а також інша діяльність, пов'язана з розміщенням та тимчасовим проживанням [13, с. 99].

Витрати готелю обліковують на рахунках 23 «Виробництво» і 92 «Адміністративні витрати», також може використовуватися рахунок 91 «Загальновиробничі витрати». За наявності в готелі ресторану, бару, магазину для обліку їх витрат використовується рахунок 93 «Витрати на збут». За наявності в готелі ресторану, магазину, бару для обліку їх витрат обігу використовується рахунок 93 «Витрати на збут».

Собівартість послуг готельного господарства складається з витрат на утримання й експлуатацію основних фондів; обігових коштів, що спрямовуються на придбання матеріальних ресурсів і витрат на оплату праці.

Собівартість послуг готелю розраховується, виходячи з фактичних витрат за відповідними елементами та статтями витрат. Собівартість одного місця на добу визначається діленням повної собівартості на кількість номерного фонду (з урахуванням категорії номерів – одно-, двомісні, «люкс» тощо). Можна визначити вартість 1 м² діленням повної собівартості на площу номерного фонду.

Відповідно до П(с)БО 16 «Витрати», перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості робіт (послуг) встановлюється підприємством самостійно. Залежно від методу обліку витрат обирається і вид калькулювання собівартості основних готельних послуг. Для забезпечення належного рівня безпеки підприємств готельного бізнесу необхідно на підставі даних зведеного обліку витрат на виробництво складати калькуляції фактичної собівартості, що використовують для контролю за дотриманням планових калькуляцій як окремих робіт (послуг), так і всього обсягу виробництва чи діяльності. Звітні калькуляції складаються на всі виконані підприємством роботи та надані послуги.

Наступним елементом облікової політики підприємств у сфері готельного бізнесу, що необхідно розглянути, є визначення загальних правил формування в обліку інформації про доходи, які встановлено П(с)БО 15. Згідно з п. 10 П(с)БО 15, дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінено результат цієї операції [14]. Для узагальнення інформації про дохід, одержаний від надання готельних послуг, використовують субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», до якого для обліку основних та додаткових послуг, що надаються готелем, відкриваються субрахунки другого порядку. Облік доходів від надання послуг іншими підрозділами готелю також ведеться за субрахунком 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» з відкриттям окремих субрахунків другого порядку, а саме: «Хімчистка», «Перукарня», «Транспорт», «Автостоянка», «Пральня» тощо.

За кредитом субрахунка 703 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом — належна сума непрямих податків та зборів. Наприклад, списання у порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати».

Згідно з п. 5 П(с)БО 15, дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

В процесі реалізації готельних послуг, пов'язаних із тимчасовим проживанням гостей на умовах наступної оплати, дохід визнається під час збільшення активу, що відображається бухгалтерським записом за дебетом субрахунка 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» у кореспонденції з кредитом субрахунка 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». При цьому сума визнаного у звітному періоді доходу від надання

готельних послуг залежить як від кількості гостей та кількості днів, протягом яких у звітному періоді ці гості проживали у готелі, так і від вартості проживання у готелі однієї людини протягом однієї доби. Отже, вдало організована облікова політика дає можливість забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, зокрема, аналіз витрат, собівартості та доходів дає можливість оцінити стан безпеки, наявність матеріальних ресурсів на підвищення її рівня та ефективність підприємств готельного бізнесу в цілому.

Існують критерії диференціації стратегічних підходів до управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельного бізнесу, такі як: 1) стан фінансово-економічної безпеки на момент розробки стратегій; 2) фінансові можливості підприємств готельного бізнесу щодо політики безпеки. Оскільки підприємства готельної індустрії поділяються за класифікацією на п'ять категорій зірок, на підставі комплексу вимог до матеріально-технічного забезпечення, номенклатури та якості послуг, рівня обслуговування. Отже, рівень залучення фінансових ресурсів на створення такої стратегії також є відмінним, що передбачає орієнтацію на стратегічний підхід відносно фінансових можливостей підприємств готельного бізнесу щодо політики безпеки.

Незважаючи на диференціацію стратегічних підходів до забезпечення фінансово-економічної безпеки різних видів підприємств готельного бізнесу, загальна мета та логіка процесу виконання основних завдань мають бути однотипними та виконуватись у такій логічній послідовності:

1) детермінація загроз та забезпечення захисту підприємств готельного бізнесу від внутрішніх і зовнішніх економічних загроз;

2) оцінка стану доступу підприємств готельної індустрії до ресурсів та ринків;

3) досягнення мінімально прийнятної фінансово-економічної ефективності використання ресурсного забезпечення;

4) забезпечення належного рівня фінансово-економічної ефективності фінансово-господарської діяльності у сфері готельного бізнесу;

5) посилення фінансової стійкості, рентабельності і платоспроможності;

6) покращання інтелектуально-кадрового забезпечення фінансово-економічної безпеки;

7) виконання місії та завдань на відповідному етапі життєвого циклу, створення передумов для розвитку підприємств готельного бізнесу [15, с. 223].

Для підвищення рівня безпеки підприємств готельного бізнесу необхідно систематично досліджувати стан рівня кожного виду безпеки, розробляти стратегію щодо управління фінансово-економічною безпекою в цілому, на основі системи заходів обліково-аналітичного забезпечення.

Обліково-аналітична система – це система, що ґрунтується на даних оперативного, статистичного і бухгалтерського обліку, для економічного аналізу використовує облікову та позаоблікову інформацію. Система обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою готелів є складовою загальної системи управління, що визначає групу споживачів та їх інформаційні потреби.

В процесі дослідження обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою готелів можна визначити низку завдань, що охоплює цей механізм:

1) діагностика фінансово-господарського стану підприємства з метою упередження його фінансових ризиків;

2) оцінка стану та рівня економічної безпеки власного підприємства, надійності потенційних партнерів підприємства;

3) оцінка стану безпеки й визначення стратегії діяльності на ринку потенційних і реальних конкурентів;

4) збереження та примноження ресурсного потенціалу підприємства, раціонального й ефективного його використання;

5) прийняття управлінських рішень щодо доцільності діяльності з урахуванням виявлених загроз і небезпек;

6) максимально повне інформаційне забезпечення системи економічної безпеки підприємства в цілому, її окремих функціональних підрозділів;

7) сприяння гармонізації інтересів підприємства в цілому (як юридичної особи) та окремих співробітників (як фізичних осіб) з метою мінімізації внутрішніх загроз тощо [16, с. 72].

Зважаючи на наведені вище завдання обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою підприємств готельного бізнесу, на нашу думку, окреслюється таке трактування цієї системи – це сукупність засобів, способів і прийомів з упорядкування та оптимізації облікової і аналітичної інформації за допомогою інструментів обліку та економічного аналізу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, у процесі дослідження обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою можна зробити висновки, що на сучасному етапі одними з найважливіших завдань є адаптація

обліково-аналітичного забезпечення до потреб ринкових умов, вимог внутрішньої системи управління, поліпшення фінансового забезпечення.

Під час детального вивчення обліково-аналітичного забезпечення були виявлені основні загрози для діяльності підприємств готельного бізнесу, зокрема, несанкціоноване проникнення безпосередньо до технічних засобів на підприємствах готельного бізнесу або ж проникнення в бази даних за допомогою комп'ютерної техніки; фінансові загрози; соціальні чинники, при невідповідному рівні задоволення соціальних потреб на підприємствах готельного бізнесу; загрози про витік інформації на впровадження додаткових послуг, що вже є розроблені та ще не впроваджені, про клієнтську базу або ж певні джерела постачання, які співпрацюють на вигідніших умовах відносно інших. Розглянуто кожен вид безпеки зокрема та визначено основні завдання, що окреслюються колом обов'язків кожної із підсистем забезпечення фінансово-економічної безпеки.

Список використаної літератури:

1. *Садовська І.Б.* Бухгалтерський облік : навч. посібник / *І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська.* – К. : Центр навч. л-ри, 2013. – С. 688.
2. *Роглев Х.Є.* Основи готельного менеджменту : навч. посібник / *Х.Є. Роглев.* – К. : Кондор, 2005. – 408 с.
3. *Лук'янов В.О.* Організація готельно-ресторанного обслуговування : навч. посібник / *В.О. Лук'янов, Г.Б. Мунін.* – К. : Кондор, 2012. – 346 с.
4. *Єрмошенко М.М.* Економічні та організаційні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства : препринт наукової доповіді / *М.М. Єрмошенко, К.С. Горячева, А.М. Ашуєв.* – К. : Національна академія управління, 2005. – 78 с.
5. Організація готельного господарства : навч. посібник / *О.М. Головка* та ін. ; ред. *О.М. Головка* ; Міністерство освіти і науки України, Мукачевський державний університет. – К. : Кондор, 2011. – 410 с.
6. *Купчак Б.Ф.* Економічна безпека підприємництва: суть та умови виникнення / *Б.Ф. Купчак* // Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутрішніх справ / Серія : Економіка. – 2010. – Вип. 2. – С. 334– 346.
7. *Дикань В.Л.* Комплексна методика визначення рівня економічної безпеки, оцінки ризиків та ймовірності

- банкрутства підприємств : монографія / В.Л. Дикань, І.Л. Назаренко. – Х. : УкрДАЗТ, 2010. – 142 с.
8. *Лугова В.М.* Соціальна безпека як ключова підсистема безпеки підприємства / *В.М. Лугова* // Бізнес-інформ. – 2011. – № 10. – С. 69–72.
  9. *Іванченко Н.О.* Інформаційна складова економічної безпеки підприємства та її значення для забезпечення стійкого розвитку національної економіки / *Н.О. Іванченко* // Стратегія розвитку України. – 2011. – № 3. – С. 124–128.
  10. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
  11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Мініфіну України від 31.12.1999 р. № 318.
  12. Методичні рекомендації щодо впровадження Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.06.2003 р. № 157 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
  13. *Байбуз А.С.* Калькуляція витрат готелю / *А.С. Байбуз* // Готельний бізнес : Щомісячний журнал. – 2009. – № 3. – 114 с.
  14. П(с)БО 15 – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290.
  15. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : монографія / *Т.Г. Васильців, В.І. Волошин, О.Р. Бойкевич, В.В. Каркавчуж* ; за ред. *Т.Г. Васильціва*. –Л., 2012. – 386 с.
  16. *Гнилицька Л.В.* Обліково-аналітична інформація як визначальний чинник забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання / *Л.В. Гнилицька* // Вісник Східно-українського нац. ун-ту ім. В.Даля. – 2011. – № 3 (157), Ч. 2.

ОЛІЯРНИК Тетяна Юріївна – аспірант кафедри обліку і аудиту Львівського національного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси:

– проблеми обліку і економічного аналізу діяльності підприємств готельного бізнесу.

ISSN 1994-1749. 2015. Вип. 3 (33).

Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу

E-mail: oliyarniktanya@gmail.com.

Стаття надійшла до редакції 23.11.2015.